

Socialdemokraterna
HUDDINGE

Huddinge kommun
Kommunstyrelsen
2020-04-01

FÖRSLAG

Ärende 3 Årsredovisning för Huddinge Kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Punkterna 2, 3 och 4 i enlighet med förvaltningens förslag.
- Den sammanvägda måluppfyllelsen för grundskolenämnden bedöms som godtagbar.
- Årsredovisning för Huddinge kommun Årsredovisning för Huddinge kommun 2019 enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2020 godkänns.

BAKGRUND

Årsredovisningen beskriver en omfattande och i stora delar mycket imponerande verksamhet. Den visar inte minst på hur kommunens medarbetare och chefer varje dag gör viktiga insatser för Huddingeborna inom en lång rad områden. Årsredovisningen utgår från det beslut om mål och budget som fattades av kommunfullmäktige i juni förra året. Vi hade då andra förslag och vi menar att vår budget tillsammans med regeringens investeringar och statsbidrag hade gett bättre förutsättningar för kommunens verksamheter. Dessvärre valde inte en majoritet i fullmäktige att ställa sig bakom vårt budgetförslag. Mycket av det som görs inom kommunens verksamheter är positivt, men vi socialdemokrater ser allvarliga utmaningar inom inte minst förskolan, grundskolan och äldreomsorgen.

En av de viktigaste händelserna 2019 är tidigareläggningen av planeringen för Spårväg syd. Detta är av stor betydelse för kommunen och påverkar hela kommunens utveckling. Vi socialdemokrater tror att Spårväg Syd kommer stärka Huddinge med fler bostäder, arbetsplatser och bättre kollektivtrafik. Vi är också stolta över att Huddinge kommun är länets bästa friluftskommun.

Samtidigt finns det mycket i den kommunala verksamheten som inte fungerar tillfredsställande. Även om vi har respekt för att det är svårt att göra samlade

bedömningar av måluppfyllelsen i en så omfattande verksamhet så tycker vi att förslaget till årsredovisning även i år tenderar att i vissa delar beskriva verkligheten i alltför ljusa färger, däribland måluppfyllelsen för grundskolenämnden.

GRUNDSKOLAN

I skolan läggs grunden för resten av våra liv. Därför ser vi i socialdemokrater med oro på att andelen elever som når kunskapskraven i alla ämnen har sjunkit flera år i rad. Vi vet sedan tidigare att Huddinge har stora skillnader i kunskapsresultat mellan olika skolor och skolområden. Av grundskolenämndens verksamhetsberättelse framgår dessutom att skillnaderna ökar. Att i ett sådant allvarligt läge beskriva måluppfyllelsen om förbättrade kunskapsresultat som god får anses vara direkt felaktigt.

Gällande grundskolenämndens ekonomi är det bekymmersamt att våra skolors ekonomiska förutsättningar för 2020 är svagare än 2019. I vårt senaste budgetalternativ för kommunen föreslog vi satsningar på 17,6 miljoner kronor mer till Huddinges skolor än den moderatledda koalitionen. Det är resurser som vi anser hade behövts. Inte minst med anledning av att Huddinge redan i dag har landets näst lägsta lärartäthet och en både hög och ökande sjukfrånvaro bland våra lärare. Skickliga och engagerade lärare är nämligen den viktigaste faktorn för att elever ska lyckas i skolan och alla barn och elever har rätt att möta behöriga och kompetenta lärare som trivs och mår bra på sin arbetsplats.

Huddinge har under en lång tid byggt alldeles för få skolor. Bristen på skolplatser är skälet till att så många barn i Huddinge har långt till sin skola, att yngre syskon inte får plats på samma skola som ett äldre syskon och att det förekommer skolor i vår kommun som har klasser med över 30 barn.

Vi socialdemokrater yrkade i november 2019 på en återremiss av grundskolenämndens lokalplan för att kunna ge kommunen bättre förutsättningar för att öka skolplatserna. Vi menar att den moderatledda koalitionen har haft en alltför hög tilltro till att Huddinges friskolor ska öka möjligheten för våra barn och unga att få en nära och bra skolplats. Vi kan dock se att ungefär hälften av alla barn som går i Huddinges friskolor i dag kommer från andra kommuner. Trots detta räknade den moderatledda koalitionen i grundskolenämndens lokalbehov 2020–2022 med utblick till 2035 med att fristående skolors elevplatser skulle innefatta Huddinges barn och unga i en mycket hög och i vissa fall rent av full omfattning. Vi står fast i vår bedömning att det är en orealistisk plan för att lösa Huddinges brist på skolplatser.

Från Socialdemokraterna är det tydligt att den negativa utvecklingen måste brytas och att den moderatledda koalitionen i högre grad än nu – på allvar måste se över både barnen och skolpersonalens arbetsvardag. Därför yrkar vi, med

hänvisning till det ovan nämnt -att måluppfyllelsen för grundskolenämnden skall bedömas som godtagbar istället för god.

MEDARBETARNA ÄR KOMMUNENS VIKTIGASTE RESURS

En fråga som är direkt avgörande för Huddinges utveckling och den kvalitet som Huddingesborna kan förvänta sig från kommunen är arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Om inte kommunen lyckas behålla och attrahera kompetent personal genom bland annat goda arbetsvillkor och förutsättningar att göra ett bra jobb kommer kvaliteten att försämrast.

Sjukskrivningarna bland personalen i kommunen ligger fortfarande högt och likaså personalomsättningen. Många verksamheter vittnar om att det är svårt både att behålla befintlig och att rekrytera ny personal. Det handlar inte minst om personalkategorier som sjuksköterskor, personal inom socialnämnden, vårdpersonal, fritidspedagoger och förskolepersonal där personalomsättningen är som störst. Huddinge kommun har en låg andel förskolelärare och dessutom en betydande andel personal som saknar relevant utbildning. Sjukfrånvaron är kvar på en hög nivå och barngrupperna är alltför stora. Personalen måste få bättre förutsättningar så att de kan ge barnen undervisning av hög kvalitet och den omsorg som de behöver.

Det samma gäller för personalen inom äldreomsorgen – där personalomsättningen fortfarande är hög – vilket påverkar de anställdas förutsättningar till att göra ett bra jobb. Även om omsättningen har sjunkit något i förhållande till 2018 har man fortfarande inte uppnått de uppsatta målen. Den uppenbara nedprioriteringen av kommunens personal och deras förutsättningar gör oss socialdemokrater oroliga inför framtiden och hur kommunen ska kunna upprätthålla den höga kvalitet som Huddingeborna kan förvänta sig.

För 2019 årsredovisning kan vi med oro se att sjukfrånvaron ökat i tre nämnder: Socialnämnden, Kultur och Fritidsnämnden och Klimat och stadsmiljönämnden.

Personalomsättningen är ett viktigt mått för kommunen och vittnar bland annat om verksamhetens kvalitet och arbetsmiljö. Våra satsningar på att avskaffa de ofrivilliga deltiderna i kommunen hade varit en viktig pusselbit i arbetet med att stärka kommunen som attraktiv arbetsgivare. Det finns också ett fortsatt behov i kommunen att minska och följa upp kostnaderna för inhyrd personal och ta ett samlat grepp om arbetet med vikarier när ordinarie personal exempelvis är sjuk.

En god arbetsmiljö främjar ett hållbart, säkert och långsiktigt arbetsliv med väl fungerande verksamheter som är i ständig utveckling. Oavsett fas i livet ska man kunna arbeta i kommunens verksamheter, och vi socialdemokrater anser att

kommunen ska sträva efter att medarbetare och chefer ska kunna förena föräldraskap med förvärvsarbete. Delade turer och alla former av diskriminering ska motverkas.

Systematiskt arbetsmiljöarbete är av vikt för att skapa goda arbetsförutsättningar. Medarbetarundersökningar visar dock att en stor del av personalen upplever stress och hög arbetsbelastning som ett problem. Det är viktigt att ta på allvar och kommunen ska inleda ett arbete tillsammans med personalorganisationerna för att vända den här utvecklingen. Arbetet får inte leda till risk för utbrändhet och sjukdom. Många timanställda har en väldigt otrygg tillvaro. Kommunen ska därför inleda ett övergripande arbete med att avskaffa de ofrivilliga timanställningarna. Att bli erbjuden att arbeta heltid ska vara norm och deltid en möjlighet.

DELAKTIGHET OCH JÄMLIKHET

En förutsättning för ett jämlikt och delaktigt Huddinge är jämställdhet. För att kommunen ska bli mer jämlik och utvecklas på bästa sätt måste kvinnor och män ha lika möjligheter och rättigheter. Vi socialdemokrater menar att kvinnor och män i Huddinge ska vara ekonomiskt jämställda och ha samma makt att forma samhället och sina liv. Arbetet med jämställdhetsintegrering ska fortsätta. De kommunala resurserna ska fördelas jämlikt och jämställt. Jämställdhetsperspektivet ska integreras i alla kommunens verksamheter och i styrning av organisationen.

För att få ett jämställt samhälle är det viktigt att kunna synliggöra ojämställdheten. Ett av de bästa verktygen är könsuppdelad statistik, kartläggningar och konsekvensbedömningar som visar hur verkligheten ser ut.

I årsredovisningen för Huddinge kommun 2019 oroar mätningarna för delaktighet oss när vi samtidigt analyserar jämlikheten. Enligt de mätningarna som årsredovisningen presenterat så har andelen kvinnor som kan tänka sig arbeta politiskt i kommunen sjunkit och är nu tillbaka på samma nivå som 2015, andelen invånare som har förtroende för kommunen är det lägsta som presenterats enligt årsredovisningens egna tabell (där har också kvinnors förtroende sjunkit avsevärt medan männens förtroende har ökat) samt invånarnas upplevda möjlighet till påverkan där – återigen kvinnors upplevda möjlighet sjunkit och är idag på den lägsta nivån av de åren som presenteras i tabellen, medan männens ökat.

Att känna sig delaktig är en viktig faktor för att ett samhälle skall vara jämlikt.

Samtidigt har vi också, utöver de uppenbara problemen med jämlikheten i den upplevda delaktigheten, också ett stort problem med det digitala utanförskapet – som årsredovisningen inte problematiserar. Internetstiftelsen beskriver i sin årliga rapport att de äldsta börjar komma ikapp i internetanvändandet och har ökat från

2010 års 23% till dagens 69%. Det är en glädjande men också viktig utveckling. Däremot är det fortfarande minst tre av tio äldre som står helt utanför det digitala samhället.

Vi socialdemokrater har på olika sätt belyst det problematiska i detta, senast i september 2019 lyfte vi de digitaliserade parkeringslösningarna och vilka problem det skapar för våra äldre. Vi vill därför fortsätta följa hur vi inom ramarna för kommunens ansvar och uppdrag kan hitta lösningar för att inkludera och underlätta för äldre att delta också i det digitala samhället.

EKOSYSTEM I BALANS

Huddinge kommun har en del att arbeta med när det gäller måluppfyllelsen för ett Ekosystem i balans. Vi ser mer oro över att den moderatledda koalitionen i Årsredovisningen meddelar att kommunen riskerat att inte uppnå de miljömål som är uppsatta för 2021, och vi instämmer verkligen i att det klimat- och miljöstrategiska arbetet måste intensifieras om kommunen skall ha en chans att uppnå önskningsvärda resultat innan 2021.

Utöver att kommunen måste arbeta mer intensivt med att sänka fosforhalterna i våra sjöar, minska kommunens energianvändning och utsläpp av växthusgaser, hålla nere hushållsavfallet, öka antalet fordon med förnyelsebart bränsle i kommunens fordonsflotta samt att skydda vår vackra natur - så har Socialdemokraterna sedan länge också påpekat vikten av att bygga i trä.

Runt om i Sverige och i flertalet Stockholmskommuner har det skett en byggboom av flerbostadshus i trä. De senaste fem åren har det faktiskt byggts ca 1800 lägenheter med en stomme av trä i länet och det förväntas bygga många fler. Ändå har den moderatledda koalitionen fortfarande inte planerat att något av de kommande projekten skall byggas i trä. Det tycker vi socialdemokrater är bakåttsträvande och dövt med tanke på de klimatpositiva faktorer som hus i trä medför.

För Socialdemokraterna

Sara Heelge Vikmång